

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 4P/14/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3616202280
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Brinčíková
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2016:3616202280.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske sudkyňou JUDr. Boženou Brinčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú U. A., nar. X.X.XXXX, trvale bytom A., T. XXX/XX, toho času bytom W. W. D. O. D. S., zastúpenú poručníčkou A.. O.. G. G., bytom W. Z. XXX a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky mal. I. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., T. XXX/XX, toho času bytom W. W. D. O. D. S., zastúpenej zákonnými zástupcami S. A., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom A., T. XXX/XX, toho času bytom A., D. XXX/X a H. A.G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., T. XXX/XX, toho času bytom A., D.Á. XXX/X, a nevedeného otca, o zmenu poručníka, takto

rozhodol:

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 08.10.2015 č.k. 1P/109/2015-16 tak, že za poručníka mal. U. A., nar. XX.XX.XXXX ustanovuje O.. O. H., riaditeľa Detského domova rodinného typu D. O. D. S., G. XX, ktorý bude zabezpečovať výchovu mal. U. A., nar. XX.XX.XXXX, zastupovať ju a spravovať jej majetok s tým, že poručník nie je povinný sa o mal. U. osobne starať.

Poručník je povinný jedenkrát ročne, ku dňu 31.12. každého kalendárneho roka predkladať súdu správa o nakladaní s majetkom mal. U. a správu o mal. U., najmä informácie o jej zdravotnom stave a jej osobitných potrebách.

Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci mal. U. vyžaduje schválenie súdu.

V ostatných častiach zostáva rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 08.10.2015 č.k. 1P/109/2015-16 nezmenený.

Súd účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

(1) Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske podal na tunajšom súde dňa 24.5.2016 podnet na zmenu ustanovenia poručníka maloletej U. A., nar. X.X.XXXX. Podnet odôvodnil tým, že maloletá sa narodila maloletej matke I. A. ako slobodnej matke, pričom otcovstvo k nej nie je doznané. Maloletej matke nebolo možné priznať rodičovské práva a podmienky v domácnosti, v ktorej bývali, neboli vhodné k tomu, aby mohla byť mal. U. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, preto bola na základe uznesenia Okresného súdu Partizánske zo dňa 8.6.2015 sp. zn. 2P/70/2015 umiestnená do Detského domova D. O. D. S.. V zariadení sa maloletá U. nachádza spolu so svojou matkou. Následne bola rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 8.10.2015 sp. zn. 4P/27/2015 nad ňou nariadená ústavná starostlivosť. Bolo potrebné riešiť otázku poručníctva pre nedostatok spôsobilosti maloletej matky na právne úkony v plnom rozsahu. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 8.10.2015 č.k. 1P/109/2015-16 ustanovil súd maloletej U. za poručníka A.. G. Z.Ú., v tom čase riaditeľku Detského domova rodinného typu D. O. D. S., G. XX. Vzhľadom k tomu, že od 2.5.2016 bol do funkcie riaditeľa

detského domova menovaný O.. O. H., je potrebná zmena rozsudku v časti o ustanovení poručníka. Je v záujme maloletej U., aby jej bol ustanovený nový poručník, ktorý bude až do zániku dôvodov na jeho ustanovenie dieťa zastupovať, spravovať jeho majetok a dohliadať na spôsob a rozsah starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

(2) Súd uznesením zo dňa 17.6.2016 č.k. 4P/14/2016-5 začal vo veci konanie ex officio.

(3) Poručníčka maloletej sa na pojednávanie neustanovila, žiadala o jeho odročenie z dôvodu svojej dlhodobej práceneschopnosti, ktorej skončenie predpokladá v lete 2017. V súlade s § 180, § 183 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd dôvod na odročenie pojednávania nepovažoval za dôležitý, pretože poručníčka nepreukázala, že by jej zdravotný stav bránil zúčastniť sa na pojednávaní a na pojednávaní sa mohla dať zastúpiť. Zároveň súd prihliadol aj na povahu konania (starostlivosť o maloleté dieťa) a na tú skutočnosť, že poručníčka súhlasila s pojednávaním a rozhodnutím vo svojej neprítomnosti. Preto súd vec prejednal v jej neprítomnosti.

(4) Starý otec maloletej (zákonný zástupca matky maloletej) sa na pojednávanie neustanovil a nežiadal z dôležitého dôvodu o jeho odročenie, preto súd vec v súlade s § 180 CSP prejednal v jeho neprítomnosti.

(5) Matka maloletej k veci uviedla, že so zmenou poručníctva súhlasí.

(6) Stará matka maloletej k veci uviedla, že matka maloletej a riaditeľ detského domova si na seba zvykli, takže žiadny problém tam nie je.

(7) Kolízny opatrovník maloletej k veci uviedol, že majú za to, že je v jej záujme, aby jej bol ustanovený nový poručník, ktorý bude až do zániku dôvodov na jeho ustanovenie dieťa zastupovať, spravovať jeho majetok a dohliadať na spôsob a rozsah starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

(8) Navrhovaný poručník k veci uviedol, že úlohu prevezme, pretože odišla predchádzajúca riaditeľka detského domova.

(9) Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletej, jej zákonnej zástupkyne, navrhovaného poručníka, kolízneho opatrovníka maloletej, oboznámením obsahu spisu, najmä podnetu na zmenu poručníka, uznesenia o začatí konania, uznesenia o ustanovení opatrovníka, správy detského domova, vyjadrenia poručníčky, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske a obsahu spisov tunajšieho súdu sp. zn. 1P/109/2015, 4P/27/2015 a zistil, že maloletá U. A. je dieťa narodené maloletej matke I. A. a neuvedenému otcovi.

(10) Rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 8.10.2015 č.k. 4P/27/2015-25 bola nad ňou nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove G. XX, D. O. D. S.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 4.11.2015.

(11) Rozsudkom Okresného súdu Partizánske zo dňa 8.10.2015 č.k. 1P/109/2015-16 jej bola ustanovená poručníčka A.. O.. G. Z. , teraz G., vtedajšia riaditeľka Detského domova rodinného typu D. O. D. S., ktorej bola uložená povinnosť zabezpečovať jej výchovu, zastupovať ju, spravovať jej majetok. Povinnosť osobne sa starať o maloletú jej určená nebola. Bola jej uložená povinnosť jedenkrát ročne predkladať súdu správu o nakladaní s majetkom maloletej a správu o maloletej, najmä informácie o jej zdravotnom stave a jej osobitných potrebách. Rozhodnutie týkajúce sa každej podstatnej veci maloletej vyžadovalo schválenie súdu. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 8.10.2015.

(12) Doterajšia poručníčka maloletej už nie je riaditeľkou Detského domova D. O. D. S. a dňom 2.5.2016 bol do funkcie riaditeľa tohto detského domova vymenovaný O.. O. H..

(13) Maloletá je v detskom domove umiestnená od 9.6.2015, spolu so svojou matkou. Vyvíja sa primerane veku vo všetkých zložkách psychomotorického vývinu, veľmi mierne je oneskorená v zložke rečového vývinu. Je dojčená, k materskému mlieku sa jej pridávajú zeleninové, mäsové a ovocné príkrmy, na ktoré reaguje priaznivo. Stará matka a súrodenci matky sa o maloletú zaujímajú.

(14) Matka maloletej mala v čase narodenia maloletej U. len XX rokov veku, preto jej neboli priznané rodičovské práva vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletú. Jej rodina nemala vytvorené vyhovujúce podmienky na riadny fyzický, psychický a sociálny vývin maloletej. Starí rodičia maloletej nezvládali výchovu matky maloletej. Maloletá je zdravá, vyvíja sa primerane. Starostlivosť o ňu zabezpečuje detský domov, kde jej matka pod odborným vedením postupne nadobúda a osvojuje si rodičovské zručnosti a kompetencie. O maloletú sa zaujíma stará matka, ktorá si ju bráva na krátkodobé pobyty, spolu s matkou.

(15) Z výpovede matky maloletej vyplýva, že sa riaditeľ detského domova o nich stará, vybavuje im výlety, robí pre nich všetko, aby sa mali dobre a aby mohli mať všetko, čo treba. Ona s ním dobre vychádza. V rodine sa zmenilo to, že brat odišiel z domácnosti rodičov a matka dáva do poriadku byť, aby sa aj s maloletou mohli vrátiť domov. Ona výhrady voči zmene opatrovníctva nemá.

(16) Z výpovede starej matky maloletej vyplýva, že so zmenou poručníka súhlasí. S dcérou a s maloletou je v kontakte, nič im v detskom domove nechýba. Keď sa rozhodovalo o ústavnej starostlivosti, tak ich v byte bývalo veľa, lebo tam bol syn s manželkou a 4 deťmi, tí dostali vlastný byt a už sú odsťahovaní. Teraz je to u nich lepšie, chlapci sú do večera v práci a ona je len s najmladším synom a manželom

doma. Dáva si do poriadku byt. Mala aj kontrolu z úradu práce. Aj dcéra si uvedomila, čo sa stalo a že urobila chybu. Ona by ich už chcela mať doma.

(17) Z výpovede O.. O. H. vyplýva, že je riaditeľom detského domova od 1.5.2016. Predchádzajúca poručníčka maloletej už nie je zamestnancom detského domova. Má zmysel, aby mala maloletá svojho poručníka, pretože sa vykonávajú určité právne úkony, ktoré za ňu niekto musí robiť. Od 1.5.2016 nebolo nič závažné, pri čom by ju bolo treba zastupovať. Ústavná starostlivosť plní svoj účel. Oni sú za to, aby sa maloletá aj so svojou matkou vrátili do biologickej rodiny, ale musia mať vyhovujúce podmienky po stránke bytovej aj po stránke starostlivosti o ne. On súhlasí s tým, aby sa stal poručníkom.

(18) Podľa § 56 ods. 1 až ods. 3 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletemu dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

(19) Podľa § 58 ods. 1 až ods. 5 Zákona o rodine v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis. Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí. Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody. Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva. Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

(20) Podľa § 59 ods. 1 písm. f) Zákona o rodine poručníctvo zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zbavení poručníka výkonu funkcie alebo jeho odvolaní.

(21) Podľa § 59 ods. 3 Zákona o rodine súd odvolá poručníka z funkcie, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje svoje povinnosti alebo zneužíva svoje práva vyplývajúce z poručníctva.

(22) Podľa § 59 ods. 5 Zákona o rodine ak poručníctvo zanikne smrťou poručníka alebo právoplatným rozhodnutím súdu o zbavení poručníka výkonu funkcie alebo o jeho odvolaní a ak je to naďalej v záujme maloletého dieťaťa potrebné, súd rozhodne o ustanovení nového poručníka.

(23) Podľa čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

(24) Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania a po ich zhodnotení dospel k záveru, že podnet na zmenu poručníka maloletej bol podaný dôvodne. Maloletej bola za poručníčku ustanovená riaditeľka detského domova, v ústavnej starostlivosti ktorého sa maloletá nachádza. Doterajšia poručníčka prestala vykonávať funkciu riaditeľky detského domova a v súčasnosti už nie je zamestnankyňou detského domova. Z uvedeného dôvodu nemôže riadne zabezpečovať výchovu maloletej, zastupovať ju a spravovať jej majetok. V záujme maloletej je, aby bola aj naďalej zastúpená poručníkom. Jej matka pre svoj nízky vek nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, preto nemôže zabezpečovať výchovu maloletej, zastupovať ju a spravovať jej majetok. Súd preto zmenil poručníka maloletej tak, že jej ustanovil za poručníka O.. O. H., riaditeľa Detského domova rodinného typu D. O. D. S., G. XX. Súd pri určení osoby poručníka prihliadal najmä na to, že riaditeľ detského domova zabezpečuje aj v

súčasnosti starostlivosť o maloletú. So svojím ustanovením za poručníka maloletej súhlasil. Matka ani stará matka maloletej nemali k jeho ustanoveniu za poručníka žiadne výhrady a s jeho ustanovením za poručníka súhlasili.

(25) Súd určil rozsah oprávnení a povinností poručníka v súlade s § 56 a § 58 Zákona o rodine tak, že poručník je povinný zabezpečovať výchovu maloletej, zastupovať ju a spravovať jej majetok, pričom nie je povinný sa o maloletú osobne starať. Zároveň mu súd uložil povinnosť raz ročne predkladať správu o nakladaní s majetkom maloletej a správu o maloletej, najmä informácie o jej zdravotnom stave a osobitných potrebách. Každé rozhodnutie týkajúce sa podstatnej veci maloletej vyžaduje schválenie súdu.

(26) V ostatných častiach, nedotknutých týmto rozhodnutím, zostal rozsudok Okresného súdu Partizánske zo dňa 8.10.2015 č.k. 1P/109/2015-16 nezmenený.

(27) Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

(28) Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

(29) Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

(30) Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(31) Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto súd rozhodol aj o trovách konania. Vzhľadom k tomu, že ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku a s ohľadom na okolnosti prípadu nebolo zistené, že by bolo spravodlivé priznať niektorému účastníkovi náhradu trov konania, ako aj vzhľadom k tomu, že žiaden účastník nepodal návrh na rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania, súd účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne, v šiestich vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní povinnosť uloženú vykonateľným rozhodnutím, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať na súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko, návrh na výkon rozhodnutia.